

Namn på älgskötselområdet

Trögd Södra (söder om E18)

Typ av plan

- Älgskötselplan (nytt älgskötselområde/ny period)
- Reviderad älgskötselplan (inom pågående period)
- Reviderad avskjutningsplan (inom pågående period)

Diarieföring av älgskötselplanen

- Nytt ärende (planen har inte lämnats tidigare)
- Till befintligt ärende. Diarie nr:

Version (datum)

2018-02-28

Länsstyrelsens reg.nummer

Älgskötselplan för perioden

Reviderad datum

Revidering orsak

2018	till och med	2020
Ny planperiod		
24 605	☐ Beslutad av Länsstyrelsen ☐ Ansökt areal (nytt/ändrat område)	
12056	<small>(Arealen används inte i beräkningar, beräkninga baseras på total areal)</small>	
Länsstyrelsen i Uppsala län		
Ekoln-Trögdens Älgförvaltningsområde		

Total areal ÄSO (ha)

Areal åkermark i ha

Registrerande län

ÄFO nummer

ÄFO namn

Fastställd av länsstyrelsen den

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.
- 5.2 Bilagor

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgskötselområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Öka	Oförändrad	Minska
☐	☒	☐

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Fodertillgång under vinterhalvåret

Kvantitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

	antal	antal/1000 ha	%
Tjur	33	1,3	30%
Ko	60	2,4	55%
Kalv	17	0,7	15%
Totalt	110	4,5	100%

Mål för vinterstam	2020	
Vinterstam älg/ 1000 ha	4,5	efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:	40%	i älgobs
Antal kalvar per hondjur:	0,80	uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs
Målsättning kalvandel i avskjutning:	55%	av totala avskjutningen
Slaktvikter kalv (kg)	65	i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Lokal Älgobs, samt rapporter av jaktlag samt vikt på fällda kalvar

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	5%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	1%	Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m	85%	Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m	1200	Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgskötselområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄSO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2015	2016	2017
Tjur	9	7	8
Hondjur	5	6	8
Kalv	22	17	24
Totalt	36	30	40
Totalt per 1000 ha	1,4	1,2	1,6
Areal (ha för respektive år)	25 363	25 363	25 363

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2015	2016	2017
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	64%	54%	50%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	61%	57%	60%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Kalvar tilldelas som avrop i hela Trögds ÄSO

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2014	2015	2016	2017	Medel
Antal obstimmar	3 624	4 097	3 443	4 201	3914
Observationer per mantimme	0,095	0,098	0,068	0,075	0,080
Antal kalvar per hondjur	0,710	0,750	0,550	0,760	0,69
Andel tjur av vuxna	37,0%	33,0%	40,0%	45,0%	39%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Antal timmar och OBS är för hela Trögds ÄSO. Gamla ÄFO's statistik ej relevant

Från och med 2018 kommer ÄlgObs och KronObs att redovisas separat för Trögd Norra resp Södra

2.1.3 Spillningsinventering

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal provytor						
Antal dagar i inventeringsperiod						
Antal funna spillningshögar						
Spillningshögar per älg och dygn						
Antal högar per ruta (täthetsindex)						
Vinterstam i antal/1000 ha (max)	8,1	4,3		4,0		
Vinterstam i antal/1000 ha (min)	4,4	2,1		1,8		
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)	6,3	3,2		2,9		

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Resultatkartor för Trögd Södra (söder om E18)

Det sker en ganska stor in och utvandring till området och stammen (minus avskjutning) före och under jakten är större än under högvintern

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄSO från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal vägda kalvar					
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	57	64	61	61	55
Slaktvikt kg medel (vägda)	57	64	61	61	55

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Hela Trögds ÄSO

2.1.5 Vuxna vikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal vägda kor					
Slaktvikt kg (vägda) kor	0	152	170	0	0
Antal vägda tjurar					
Slaktvikt kg (vägda) tjurar	142	120	198	0	148

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

För få vägda vuxna - statistiken saknar relevans+A145

2.1.6 Medelålder

Medelålder för samtliga fällda och tandsnittade vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal åldersbestämda kor					
Medelålder år (tandsnitt) kor					
Antal åldersbestämda tjurar					
Medelålder år (tandsnitt) tjurar					

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Ingen åldersbestämning utförd i Trögds ÄSO

2.1.7 Reproduktion

Antal utstötta ägg per hondjur från livmoderundersökningar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal analyserade kor					
Ägg per hondjur (livmoderanalys)	0.0	0.0	0.0	0.0	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Ingen livmodersanalys utförd

2.1.8 Flyginventering

År			
Tjur			
Ko			
Kalv			
Totalt			

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Ingen flyginventering utförd

2.1.9 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgskötselområdet

Antal de senaste 3 åren

Ökat	Oförändrad	Minskat
☒	☐	☐

Älgstammen har

År

2013	2014	2015	2016	2017
4,5	4,0	3,5	3,5	4,5

Vinterstam, älg/1000 ha

Beräknad sammansättning andel vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	33	29%	1,3	37%
Ko/kviga	55	50%	2,2	
Kalv	23	21%	0,9	
Summa	111	100%	4,5	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Vi antar att det borde vara närmare 15% än 21% kalv kvar efter jakten

Kvalitet de senaste 3 åren

Tjurandelen

Minskat	Oförändrad	Ökat
☐	☐	☒
☐	☐	☒
☒	☐	☐
☐	☐	☒

Medelåldern

Kalvikterna

Reproduktionen

2.1.10 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha

24605

Målsättning

Antal älgar per 1000 ha

4,5

% tjur av vuxna

40%

Älgstammens egenskaper
Enligt älgöbs

% tjur av vuxna

Medel 4 år	Medel 2 år	Senaste år
39%	43%	45%

Antal kalvar per vuxet hondjur

69%	66%	76%
-----	-----	-----

Enligt avskjutning

% tjurkalv av alla kalvar

52%

Avskjutning

Antal vuxna tjurar

8

Antal vuxna hondjur

8

Antal kalvar

24

Dödlighet utöver jakt

Antal vuxna tjurar per år

Rovdjur	Trafik	Övrigt
	1,3	1,0
	1,0	4,0
		1,0

Antal vuxna hondjur per år

Antal kalvar per år

Älgstammens storlek

Antal älgar per 1000 ha

4,5

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	33	30%	1,3	35%
Ko/kviga	60	55%	2,4	
Kalv	17	15%	0,7	
Summa	110	100%	4,5	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgskötselområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin inom ÄFOt

Fodertillgång och prognos	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Areal ungskog	1 856	2 041	2 093	2 165			
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst							

Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande
Areal tallfoder	☒	☐	☐

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin

		2015	2016	2017	2018
Tallar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)		13%		
Tallar	Andel stammar utan viltskador		22%		
Ståndortsanpassning	Andel mager mark förnygrad med tall		49%		
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus		20%		
Granar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)		1%		

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin eller som komplettering till Äbin

För	Tolerabla	För omfattande	2016	2017	2018
Tall	☒	☐			
Gran	☒	☐			
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertags istället av:		Hårt	Hårt	Hårt

Bedömningen grundar sig på

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Andel Åker och öppen mark är 49% av total areal. Ungskogsarealen planterad med tall är mycket låg i förhållande till andelen gran och hyggesarealen i medel liten, därför blir skador på tall mycket stora. ÄBIN gjordes för hela gamla Ekoln-Trögd som inte är representativt för Trögd söder om E18. Större Skogsägare med högre tallandel i förnyringarna och större hyggen har nått ned till 5% skadeandel
Rådjur och kronvilt är ett större problem än älg på nyplanterad tall

2.3 Redovisning av skador på gröda

	Tolerabla	För omfattande
Omfattning	☒	☐

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

Sador av älg ett mindre problem och består mest av lokala tramp och betesskador på höstraps

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.4 Redovisning av rapporterade viltolyckor med älg

Vilttrafikolyckorna med älg de senaste 3 åren

År	2015	2016	2017
Älgolyckor inom ÄSO, antal			
Tjur, trafikdödad	1	1	2
Hondjur, trafikdödad	1	1	1
Kalv, trafikdödad			
Okänd, trafikdödad			
Summa trafikdödade älgar	2	2	3

2.5 Övrig dödlighet

År	2015	2016	2017
Tjur	1	1	1
Ko	4		
Kalv	1		
Okänd			
Summa	6	1	1

2.6 Redovisning av rovdjursförekomst och predationstryck

Predation inom ÄSO

Vargrevir	% av reviret som berör ÄSO	Predation i reviret antal	Predation vuxen älg	Predation kalv	Revirets predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha
		Summa:				

Björntäthet per 100 000 ha	Antal björnar inom ÄSO	Predation per vuxen björn	Predation vuxen älg	Predation kalv	Björnens predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha

S:a predation:				
----------------	--	--	--	--

Förutsättningar för ovanstående:

Vargpredationen bör beräknas till 100-140 älgar/revir. I beräkningen utgörs predationen av 82% kalv och 18% vuxna.

Björnpredationen bör beräknas till ca 7 älgar per vuxen björn. I beräkningen utgörs predationen av 93% kalv och 7% vuxna.

Andelen vuxen björn utgör 50% i beräkningen.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

	Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal	4,5	4,5	Oförändrad ▼	
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄSO	111	111	Oförändrad ▼	
Andel tjur av vuxna i älgobs	40%	39%	Ökande ▼	Tjurandelen kan minska något
Antal kalvar per hondjur i älgobs	0,80	0,69	Ökande ▼	Avskjutning kan öka om kalvandelen ökar
Kalvandel i avskjutning	55%	59%	Oförändrad ▼	
Slaktvikter kalv (kg)	65	59	Minskande ▼	
Färska skador tallar/produktionstammar, max	1%	13%	Minskande ▼	Målet är 5% inte 1% (fel länk i filen)
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus		20%	Välj i lista ▼	
Fodersituation enligt foderprognos			Välj i lista ▼	
Älgolyckor inom ÄSO, antal totalt			Välj i lista ▼	
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄSO		1	Välj i lista ▼	
Predation, antal älgar inom ÄSO			Välj i lista ▼	

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgskötselområdet

År	2018	2019	2020
Tjur	8	8	9
Hondjur	7	7	7
Kalv	23	24	25
Antal älgar totalt	38	39	41
Andel tjur av vuxna (%)	53%	53%	56%
Andel kalv av total avskjutning (%)	61%	62%	61%
Areal (ha för respektive år)	24 605	24 605	24 605
Totalt per 1000 ha	1,5	1,6	1,7

Avskjutning baseras på:

- Beräkningsmodell Älgfode (bifogas)
- Annan beräkning/förslag (bifogas)

Motivering för avvikelser jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Planerade inventeringar

År	2019	2020	2021
Äbin	☒	☐	☐
Spillningsinventering	☒	☐	☒
Flyginventering	☐	☐	☐
Avskjutningsstatistik	☒	☒	☒
Älgobs	☒	☒	☒
Kalvvikter	☒	☒	☒
Foderprognoser	☐	☐	☐

Kommentarer

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.

Denna älgskötselplan har utformats i samråd med berörda fastighetsägare och jakträttshavare.

Företrädare för älgskötselområdet

Erik von Ehrenheim
Namnförtydligande

Älgskötselplanen tillstyrks av älgförvaltningsgruppen
~~Älgskötselplanen tillstyrks inte av älgförvaltningsgruppen~~

Datum:
28/3-18

För älgförvaltningsgruppen

Göran Sandberg
Namnförtydligande

Motivering eller avvikande mening

5.2 Bilagor

